

خبر

وصال روحانی
روزنامه نگار

ضررهای بافت پیر
فدراسیون فوتبال

شاید تهاجم کلامی اخیر محمد مایلی کهن به نایب رئیس اول فدراسیون فوتبال و دروغگو خواندن وی کار بایسته‌ای نبوده باشد، اما از منظری عمیق‌تر عیب‌های مهم و تأثیرگذاری بر این فدراسیون مترتب است. تجربه البته چیز خوبی است و برای هر یک از امور اجرایی به کار می‌آید و برای کارهای مدیریتی و فنی در فوتبال هم فاکتور مفیدی است ولی به رغم این توضیحات و بدیهیات بافت فدراسیون فوتبال کشورمان و ترکیب اعضای ارشد و اصلی آن پیر به نظر می‌رسد.

بافت این فدراسیون از قبل هم پیر بود اما با گذشت زمان و باقی ماندن همان افراد در این نهاد حالا پیرتر از هر زمانی شده است. مهدی تاج که همپا با دوست دیرینش علی کفاشیان از ۱۸-۱۷ سال پیش فدراسیون‌نشین بود بر خلاف کفاشیان که سه، چهار سال است از فدراسیون رفته، همچنان در آن حاضر است و طبعاً نه میانسال بلکه مسن و ۶۴ ساله است و مهدی محمدنسی هم از این مرز عبور کرده است. منصور قنبرزاده دیگر عضو هیأت رئیسه هم مرز ۵۰ سال سن را پشت سر نهاده و خداداد افشاریان نیز همین‌طور فقط هدایت ممبینی دبیرکل فدراسیون است که جوانتر به نظر می‌رسد ولی فقط به چهره و در قیاس با نفرت فوق! به آنها بیفزاید امثال محمدرضا ساکت و سهیل مهدی را که اولی مدتها است از ۵۰ سالگی عبور کرده و دومی هم این مرز را پشت سر نهاده و حتی میرشاد ماجدی که مدتی جوان اول فدراسیون بود حالا «میانسال نخست» این نهاد به شمار می‌آید و با شتاب به سوی پیری می‌رود و مثل روال معمول در پیران ابتدا موهای سفید شده شقیقه‌هایش را لو می‌دهد و از جوان انگاشته شدن باز می‌دارد.

پیر بودن البته یک حسن است زیرا دریایی از تجربه را به ارمان می‌آورد و کرامت انسانی آنهایی که وصفشان آمد، بالاترید است و خداوند به آنها عمر طولانی‌تر همراه با عزت عطا نماید. اما برخی زوایای این قضیه و یکی دو وجه این معادله به شدت می‌لنگد. یکی اینکه افراد فوق‌آنقدر در فدراسیون مانده‌اند که همچون آب برکه را کد شده و دیگر ایده‌های نوینی ندارند که همسو با معادلات روز جهان باشد و فوتبال ما را به حرکتی متعالی‌تر درآورد. دوم اینکه در فدراسیون‌های فوتبال بسیاری از کشورهای دیگر جوانگرایی نسبی یک امر مرسوم و یک ضرورت برای جاری و ساری شدن روال‌های کاری مستمر و تازه‌تر و مؤثرتر است و از این طریق فوتبال را هر روز به بدایع و اندیشه‌های جدید مجهز کرده و طوق مدون‌تری را برای رسیدن به بیلان‌های بهتر برمی‌گزینند. آنچه گفتیم به سبب پیر شدن هرچه بیشتر اعضای کلیدی فدراسیون طی دو دهه اخیر و انقای همان چهره‌های امتحان پس‌داده و تکراری و پریز از پذیرفتن نیروها و نفرت نوجوتر و زیر ۴۰ سال به درون هرم اصلی قدرت، در این فدراسیون و به تبع آن در فوتبال ما جریان ندارد و بساط موجود و روال‌های کاری همانی است که در تمام ۲۰ سال اخیر بوده و گاهی به این نتیجه واضح می‌رسید چیزی که در این فدراسیون وجود ندارد، جوشش زندگی و فوران جوانی است. به نظر شما از درون این بافت پیر و البته محترم چه چیزهایی برای فوتبال ما می‌تراود و به کدام وجوه کاری آنها می‌توان امید بست؟

براندان راجرز

گزینه اصلی سلتیک

سلتیک مذاکرات اولیه با براندان راجرز برای نشستن روی نیمکتش را آغاز کرده و به نتایج مثبتی هم دست پیدا کرده است. سرمری سابق لیورپول بالاتر از گزینه‌هایی چون انزو مارسکا نامزد اصلی هدایت سلتیک به حساب می‌آید و مدیران این تیم امیدوارند با استخدام راجرز، خاطرات شیرین گذشته را مجدداً تکرار کنند. براندان راجرز حدفصل سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ هدایت سلتیک را به عهده داشت و موفق شد طی دو فصل اول حضورش، سه گانه داخلی را کسب کند.

ادواردو کاماوینگا:

هیچ کس مثل من از آمدن امپایه خوشحال نمی‌شود

در حالی که تیم ملی فرانسه برای حضور در دوبازی در انتخابی یورو ۲۰۲۴ در اردو به سر می‌برد، اردوی فرانسوی‌ها تحت‌الشعاع خبرهایی است که در چند روز گذشته درباره احتمال جدایی کیلیان امپایه از پاری سن ژرمن و پیوستن او به رئال مادرید منتشر شده است. کاماوینگا در جواب به سؤالی در مورد امپایه گفت: «کسانی که باید در این باره صحبت کرده‌اند و من چیزی ندارم که بگویم. ولی این را می‌گویم که اگر کیلیان به رئال بیاید من خیلی خیلی خوشحال می‌شوم.»

کارلو آنجلوتی

برزیل بی خیال نمی‌شود

ادنالدرودریگز، رئیس فدراسیون فوتبال برزیل، روز گذشته در مراسم معرفی رسمی بازی دوستانه‌ای که در ماه مارس ۲۰۲۴ بین تیم‌های ملی برزیل و اسپانیا با هدف مبارزه با نژادپرستی برگزار می‌شود بار دیگر از تمایل این کشور به استخدام کارلو آنجلوتی برای هدایت سلسائو گفت. ادنالدرودریگز در پاسخ به این سؤال‌ها گفت: «من مصراانه به تلاش برای آوردن آنجلوتی به برزیل ادامه می‌دهم و امیدوارم و اعتقاد دارم که موفق خواهیم شد.»

امکان تمدید قرارداد
یک‌ساله

یکی از موارد جنجالی که با اعتراض زیادی روبه‌رو شده به باشگاه‌ها امکان می‌دهد که با پرداخت ۲۵ درصد، قرارداد یک‌ساله بازیکنان را تمدید کنند. این حق در حالی برای باشگاه قرار داده شده که بازیکن به طور متقابل اجازه تمدید ندارد و غیرمنصفانه است.

در این بند درباره شرط یک‌ساله آمده: «باشگاه این حق را دارد تا در صورت تمایل، قرارداد بازیکن را به‌صورت یک طرفه برای فصل بعد نیز تمدید کند، مشروط بر اینکه تا تاریخ سی‌ام اردیبهشت سال بعد، تمایل کتبی خود را به بازیکن و سازمان لیگ اعلام کرده باشد و ۲۵ درصد نیز به قرارداد فصل بعد وی اضافه کند.»

بررسی دستورالعمل سازمان لیگ برای ثبت قراردادها

فصل قدغن!

محمدرضا کشوری فرد، سرپرست سازمان لیگ دستورالعمل جدید برای ثبت قرارداد بازیکنان را به باشگاه‌ها ابلاغ کرد. این دستورالعمل شامل مواردی است که در هفته‌های گذشته از طریق مدیران مختلف فدراسیون در رسانه‌ها اعلام شده بود. سازمان لیگ امیدوار است که با محدودیت‌های جدید بتواند به کاهش هزینه‌های لیگ بیست و سوم کمک کند. البته انتقادات به تعدادی از این قوانین کم نبوده و سازمان لیگ کار خیلی سختی برای اجرای آنها دارد.

ممنوعیت فعالیت سیاسی

بند دیگر فعالیت و اظهار نظر سیاسی بازیکنان را محدود می‌کند. این شامل شبکه‌های اجتماعی هم می‌شود که بازیکنان در سال‌های گذشته فعالیت زیادی برای آن دارند. در این بند آمده: «در قرارداد باید قید شود که انجام هرگونه فعالیت و موارد مغایر با قوانین کشور و کدهای اخلاقی و انضباطی پیوست از جمله: سوء رفتارهای اجتماعی، تبعیض نژادی، قومی، مذهبی و سیاسی و توهین به مقامات ذیصلاح اعم از در فضای مجازی، مصاحبه، تبلیغ در داخل و یا خارج از زمین مسابقه، ممنوع بوده و تخلف قابل رسیدگی در کمیته انضباطی باشگاه و مراجع صلاحیتدار است.»

ممنوعیت قرارداد دلاری

یکی از مواردی که در روزهای گذشته به آن تأکید شده ممنوعیت قرارداد دلاری با بازیکنان ایرانی است که به نظر می‌رسد به تاگی باب شده است. در یکی از بندهای «نحوه نگارش قرارداد» آمده است: «درج مبالغ ارزی در قراردادها تابع داخلی مطلقاً ممنوع است. علاوه بر پرداخت مالیات و کسورات قانونی به عهده مؤدی است و باشگاه‌ها مجاز به ضمانت یا به عهده گرفتن مالیات بازیکن یا کادر فنی یا سایر عوامل نیستند.» طبق این بند پرداخت مالیات قراردادها هم به عهده بازیکنان است. در سال‌های گذشته بارها دیده بودیم که باشگاه‌ها مجبور به پرداخت مالیات بازیکنان و مربیان خارجی شده‌اند. یکی دیگر از موارد جالب این است که یک بازیکن نمی‌تواند ماندنش در یک تیم را به حضور یک مربی یا مدیر منوط کند؛ «طبق مقررات، یک قرارداد نمی‌تواند تحت تأثیر اشخاص ثالث قرار بگیرد و قید مواردی از قبیل منوط کردن ادامه قرارداد به تداوم حضور یک سرمربی یا ادامه مدیریت یک شخص در باشگاه، فاقد اعتبار است.»

ممنوعیت بند فسخ

ممنوعیت مهمی که در این دستورالعمل آمده، بند فسخ قرارداد است: «در قرارداد بازیکنان داخلی، بند فسخ خرید فسخ (BUYOUT OPTION) ممنوع است و بازیکن نمی‌تواند با قید مبلغی مشخص، قرارداد را در ادامه مدت فسخ کند.» کشورهای مختلف رفتار متفاوتی درباره این بند دارند.

مثلاً در فوتبال اسپانیا ذکر بند فسخ قرارداد اجباری است و قرارداد هر بازیکن با پرداخت رقم معینی آزاد می‌شود. بند فسخ قرارداد تیمار در بارسا ۲۲۲ میلیون یورو بود و پاری سن ژرمن با پرداخت آن توانست ستاره برزیلی را به خدمت بگیرد. بعد از آن رئال مادرید و بارسا برای ستاره‌ها بند فسخ نجومی در نظر گرفتند تا سناریوی تیمار تکرار نشود.

افزایش سقف بازیکن خارجی

سازمان لیگ تصمیم گرفته تعداد بازیکنان خارجی هر تیم را بالا ببرد. هر باشگاه می‌تواند ۷ بازیکن خارجی بگیرد که یکی از آنها باید آسیایی باشد. البته سازمان لیگ با در نظر گرفتن تبصره‌ای امیدوار است مانع ورود بازیکن بی کیفیت خارجی شود که به این شرح است: «به منظور اطمینان از سلامت نقل و انتقال بازیکنان خارجی، چنانچه یک بازیکن خارجی بجز دلایل پزشکی مورد تأیید ایفمارک در کمتر از ۶۰ درصد از زمان مسابقات شرکت نداشته باشد، به‌ازای هر بازیکن غیر مؤثر، یک سهمیه خارجی آن باشگاه برای فصل بعد کسر می‌شود.»

ممنوعیت بازگشت قرضی لژیونرها

در چند فصل گذشته مشاهده شده که بازیکنان ایرانی با قراردادهای ارزانی به خارج از ایران می‌روند و به چند برابر قیمت به فوتبال ایران برمی‌گردند. نیازمند، محبی، قایدی، مغاللو و چند بازیکن دیگر از این موارد بودند. سازمان لیگ برای پایان دادن به این روند مشکوک بازگشت قرضی این بازیکنان را ممنوع کرده است: «بازیکنان ایرانی شاغل در لیگ‌های خارجی، نمی‌توانند به‌عنوان بازیکن قرضی در لیگ داخلی فعالیت کنند.» از نکات دیگر کاهش تعداد بازیکنان هر تیم است که می‌تواند به بیرون ماندن تعدادی از بازیکنان لیگ ختم شود. طبق قانون جدید هر باشگاه لیگ برتری می‌تواند ۱۹ بازیکن بزرگسال، ۶ بازیکن زیر ۲۳ سال و ۶ بازیکن زیر ۲۱ سال جذب کند.

رعایت سقف بودجه

سازمان لیگ برای فصل جدید برای هر باشگاه سقف بودجه‌ای در نظر گرفته و مجموع هزینه‌های هر باشگاه نباید از آن فراتر برود. ایرادی که به این قانون وارد می‌شود این است که باشگاه‌ها می‌توانند با پرداخت هدایای نقدی مثل خانه، ماشین یا هر چیز دیگری به جای بخشی از قرارداد بازیکن آن را دور بزنند. مهدی تاج، رئیس فدراسیون این بند را به قیرپلی مالی یوفا تشبیه کرد و گفت: «شما مثل من از تراز مالی باشگاه‌ها خبر ندارید. من تراز مالی باشگاه‌ها را دانه به دانه دیده‌ام. هیچ باشگاه سوددهی ندارد.»

او درباره ضمانت اجرایی این قانون گفت: «اگر کسی خارج از آن ثبت کند، هم مربی هم بازیکن، طرف مقابل می‌تواند اعتراض کند و نتیجه ۳ بر صفر بشود. دومین ضمانت این است که باید جریمه‌های مالی در نظر بگیریم تا کسی خارج از این ثبت نکند.»

آپشن، حداکثر ۲۰ درصد قرارداد

یکی از موارد عجیب در قرارداد‌های بازیکنان فوتبال آپشن‌هایی است که برای جلب رضایت ستارگان در نظر گرفته می‌شود و باشگاه‌ها برای پرداخت آن در پایان فصل به دردسر می‌افتند. آپشن‌های بازیکنان شامل بندهایی مثل کلین شیت، تعداد برد، عبور از سقف امتیاز، کسب سهمیه آسیایی و قهرمانی است. سازمان لیگ تأکید دارد که مجموع آپشن‌های یک بازیکن نمی‌تواند بیشتر از ۲۰ درصد قرارداد باشد: «در تعهدات مالی باشگاه، جمع میزان مزایا و آپشن‌های مندرج در قرارداد، نمی‌تواند بیش از بیست درصد مبلغ پایه قرارداد یک فصل در نظر گرفته شود.»